

Lahemaa Rahvamuusikud

Lahemaa Rahvamuusikute alguslugu

Pärast Lahemaa Rahvuspargi loomist 1. juunil 1971 korraldati juba 1972. aastal Altja kiigemäel jaaniõhtu. Veljo Tormis oli selleks ajaks veendunud vana rahvalaulu ilus ja võlus ning esimeste jaaniõhtute regilauluviiside eestlauljaks. Toonase rahvuspargi teadusnõukogu liikmena tegi ta ettepaneku, et Leigarite ja Leegajuse sarnane ansambel võiks ka Lahemaal olla. Soovitas Igor Tõnuristil võtta asi enda peale, kuid Tõnuristil nappis aega ja ta sokutas juhi kohale Leegajuse liikme ja Tallinna 7. KK muusikaõpetaja Viivi Voorandi (Aasamäe).

Oli 1975. aasta 18. november ja Viitnal Viivit ootamas seitse laulunaist. Selle esimese vana rahvalaulu „Kui mina hakkam laulemaie“ toon ja laulunaiste viis ei tahtnud sugugi kokku saada. Aga kokku said laulunaiste vägev viru veri ja ansamblijuhendaja mulgi jonn. Esimene esinemine Lahemaal oli juba kolme kuu pärast Võhma küla vastlapeol. Et naisterahvastele meeldib ikka meesterahvastega seltsis olla, tulid ansambli proovi 1976 veebruaris ka kolm lähieümbruse pillimeest, kandleid ja viiul kaenlas. Pillirühma algusaegadest on Elmar Anton meenutanud: „Levis kuuldus, et üks vanamees elab metsas, on olnud koorijuht, seltsiteglane ja mängib viiulit. Ühel prooviõhtul ilmiski uksele vähemalt sajakilone mehemürakas, viiulikast käes. Algul kuulas teiste mängu ja siis mängiti juba koos.“ Sellest vanamehest, Riho Leemetist ehk Riksu-taadist on saanud ansambli ajaloo legend – neli klassi külakooli, aga kui palju ta teadis ja oskas! Pillimängu ja koori(de) juhatamise õppis selgeks omal käel.

Kuna proove tehti kaks korda nädalas, tähendas see ka kaks korda nädalas, peale koolitunde, sõitu Tallinnast Viitnala ja hommikul vara tagasi.

Hooaeg 1980/81

See aeg tõi muutused isiklikku ellu, et panna leivad ühte kappi Matiga. Aga ka ühe kodukandipäeva esinemise ansambliga, kus kohtusin Salme Heinlaga. Ju ma talle siis rääkisin, et linnaelu ei istu (töoga oli kõik OK!). Ja et mitte kaotada Lahemaad, tuleb vist töökoht leida siiakanti. Tule meile! – nii lihtne see valik Kadrina ja Võsu kõrval oligi. Suur ja oluline pluss oli ka see, et oli olemas nõ. ühendus Mulgi-maaga, mis siis, et hirmus pikk sõit. Ja Tallinnaga.

Kui meeldiv tuleb ühendada kasulikuga

Koorilaulu kõrval hakkasin esimestele hakkajatele piigadele kannelt õpetama. Varsti liitus meie kambaga Leo, ja akordioni-Pille, Marit, Marje, Mikk, Heidi viiuliga jt. Juba sai moodustada rahvamuusikaorkestri. Parimatel päevadel oli meid ligi 20. Ja kandleid nii palju, et omaette kandleansambel kohe- Eneli, Liina, Anneli, Liisi, Katrin, Airi, Jaanus, Priit... Ja kui mõnele neist sobis minu plaan B, siis nad tulid ka Lahemaa ansamblesse. Ja Viitnala proovi- ikka nii, et teeristist kella 5-se bussiga ja poole öö aeg tagasi. Miks nad seda tegid? Loodan, et neile meeldis meie ansamblivaim! Ja see, et sai reisida, esineda, tutvustada meie rahvakultuuri kaugete maade külalistele, kuninglike kõrgusteni ja riigipeadeni välja. Aga üle kõige palju-palju lõkerdada!

Eelnimetatute kõrvale liitusid aegade jooksul veel Kairi, Piia, Liisi, Ahti, 2 Tanelit, Eleriin, Helen, Priit, Rauno, Renee, Sander, Kristel, Kadi-Liis, Kärt, Triin, Richard, Eve, Kelly, Elis-Emma, Kadri-Ann, Oliver-Hannes, Jan-Erik... Kadriil ja Andresel polnud „päasu“ nagunii, nagu Lepleri-poistelgi – kui üks oli sõrme andnud, siis teised takkajärgi. Ja mammad Kersti ja Dagmar. (Papa Kalev väsis kahjuks väga ruttu ää’).

Kui nüüd nimed kokku viite, siis saab selgeks, kui palju oli neid lausa perekonniti. Kel vanem laps ees, nooremad takka. Või laps ees ja emme järel. Nii vahva!

Julgen küll arvata, et oma veerand neist kui mitte rohkem, kasutab Lahemaa-aegade oskusi ka täna oma harastustes või põhiametis muusikuna/muusikaõpetajana. Nii armas oli aegajalt kuulda, et Priit käis kannelt laenamas, kui mõne muusikalilavastuse afterparty’l tahtis teistele üllatust teha. Ei uskunud oma telesaate salvestusel Tanelgi, et torupillimäng veel mälus andnud. Kruuvil poleks ka olnud Eesti laulul sellist lugu, kui poleks nende helitehnikuks olnud Lehar, kes juhuslikult mängib torupilli ja parmupilli kah veel. Ka Kristjan – kes veel Eestimaal saab öelda oma järeltulivatele põlvedele, et ta on Kuningannat tantsitand’!

Aitäh kõikide nende väiksemate või juba päris suurte laste peredele, sest teie toetuseta-abita poleks asjad laabunud nii hästi kui välja kukkus! Kui mõni nimi tõelistest tegijatest välja jäi, siis mitte tahtlikult.

Te kõik olete oodatud 28. novembril kell 16.00 Palmse kõrtsi tantsima-trallima ja vanu häid aegu meenutama!

Osavõtuks pane nimi kirja: ingrid.nurmsalu@gmail.com. Ja aitäh ka Haljala koolile – tänu teile on meil kord kuus „katus“ ikka olemas.

Teie laulu- ja pilliema ja muidu ka ema Vihvi

Rahvamaja on kõigile avatud - tule sinagi!

TEEME ISE TEATRIT

18. oktoobril toimus rahvamajas teatriteemaline perepäev. Juhendaja Pille Sepp tutvustas kokku tulnud peredele põnevat teatrimaailma ja seejärel said kõik gruppides tegetesedes, meisterdades ise oma etenduse kokku panna.

Pärast harjutamist ja lavaproove kanti kõik näitemängud ilusti publikule ette. Mõnus pühapäevahommik süstis teatrisõpradele ette. Mõnus pühapäevahommik süstis teatrisõpradele ette. Mõnus pühapäevahommik süstis teatrisõpradele ette. Mõnus pühapäevahommik süstis teatrisõpradele ette.

NOORTEÕÕ RAHVAMAJAS

Sügisel koolivaheajal, neljapäeval õhtul toimus rahvamaja ja noortekeskuse koostöös „rahvamaja õõ“. Üheskoos toredate noortega võeti ette väga palju tegevusi – alustuseks ekskursioon rahvamaja „nurgatagustesse“, siis mängiti maha üks Kommiauk, seejärel meisterdati raamatukogus maske ja loeti üksteisele õudusjutte, orienteeruti taskulampidega pimedas majas, tutvuti politseitööga, küpsetati vahukomme ja tantsiti Xboxi saatel ning õõ hakul vaadati üheskoos multifilmi. Aeg möödus tohutu kiirusega ja kui südaõõst olid juba mõned tunnid möödunud, heideti magama otse teatrilavale. Hommikul ootas kõiki osalisi ees kosutav hommikuvõimlemine zumba näol. Tegevusi ja põnevust jagus igasse hetke ning kindlasti kordame seda noorteõõd rahvamajas veelgi!

PEREPÄEV

Traditsiooniliselt päev enne isadepäeva toimus Haljalas Perepäev. Seekord tehti kõik tegevused rahvamajas.

Alumise korruse fuajee oli kirbuturu päralt ning seal said soovijad müüa-osta-vahetada kõikvõimalikke: riideid, mänguasju, käsitöötarbeid ja palju muudki. Trepist üles liikudes võttis teisel korrusel vastu mõnus lõhn – seal toimus koogilaat. Nii soolaseid kui magusaid maitseid küpsetisid hulgaliselt ja rõõmu jagus neist pikaks ajaks.

Perepäevalised said lisaks ostmisele veel tublide laste-õpetajate abiga meisterdada kauneid asju, juhendaja abiga teha tutvust mudellennundusega, sportlikku- ja mänguasjast proovile panna, noortekeskuse poolt välja pandud Xboxi saatel tantsida ja muusikatoas djembemängu katsetada ning lõpetuseks veel üheskoos multifilmi ka vaadata! Kohaletulnuid oli palju ja üheskoos toimetades sai tõeliselt vahva perepäev. Aitäh kõigile ja uute koostumisteni!

NÄITUS

Selle aasta lõpuni on Haljala rahvamajas avatud näitus-müük. Kaunite loodusfotode autoriks on Jaanus Prits. Tulge vaatama!

Haljala Rahvamaja

Lahemaa Rahvamuusikud esinemas Palmse kõrtsis.

Foto: Avo Seidelberg

Haljala valla Aasta Tegija või Tegu 2016

Haljala valla „Aasta tegija“ aunimetuse andmise eesmärk on igal aastal väärtustada ning avaldada avalikku tunnustust füüsilisele või juriidilisele isikule, kes oma töö ja tegevusega on silma paistnud valla arendamisel, tõstnud valla mainet ja toonud paikonda tuntuks; kes aasta jooksul on saavutanud majanduse, kultuuri, hariduse, spordi, sotsiaal- või mõnes muus valdkonnas tähelepanuväärseid tulemusi ja üldise tunnustuse, samuti ühekordse silmapaistva saavutuse eest.

Ettepanekuid aasta tegija aunimetuse andmiseks võivad esitada kõik Haljala vallas elavad füüsilised isikud ja Haljala vallas tegutsevad juriidilised isikud.

Ettepanekud koos põhjendustega esitatakse kirjalikult vallakantseleisse märgusõnaga „Aasta Tegija“ hiljemalt jooksva aasta 31. detsembriks. Tähtajaliselt mittedaabusid ettepanekuid ei arvestata.

Teade aasta tegija aunimetuse määramise kohta avaldatakse ajalehes „Haljala Valla Sõnumid“ ja valla koduleheküljel internetis aadressil www.haljala.ee.

Aasta tegija aunimetusega kaasnevad esemeline auhind ja valla tänukiri antakse aunimetuse saajale üle pidulikult kas Eesti Vabariigi aastapäeval, vallale omavalitsusliku staatuse andmise aastapäeval või valla muul avalikul üritusel.

Alkohol alaealise käes on täisealise otsus!

„Alkohol alaealise käes on täiskasvanu otsus“ oli Rakvere politseijaoskonna ennetuskampaania, mis viidi läbi 2014. aastal ja mille raames paigaldati Lääne-Virumaa kõikide kaupluse kassade juurde selleteemalised kleebised. Kleebise mõte oli meenutada müüjale dokumendi küsimist alkoholi ostjalt ning meenutada täisealisele, et alkoholi ostmise alaealisele on keelatud.

Lääne-Virumaal on 2015. aastal oktoobrikuu seisuga politsei poolt tabatud alkoholi juures alaealiste hulk väga suur. Kui 2014. aastal oli politsei oktoobri seisuga tabatud 216 juures alaealist, siis sel aastal on sama ajaga selgitatud välja 298 alkoholi juures alaealist.

Alaealisele alkoholi müümine kui ka ostmise on väärt korras karistatavad teod. Samas kui täisealine pakub või veenab alaealist alkoholi tarbima, siis sellisel juhul on tegemist kuriteoga. Selline eristamine on ennekõike põhjendatud sellega, et alkoholi müümine või ostmise puhul on initsiaator alaealise ise. Samas kui alaealisele alkoholi pakutakse, siis siin on kallutajaks täiskasvanud. Kui varasemalt võis noor keelduda alkoholi tarvitamisest, siis pärast alkoholi tarvitamisele kallutamist võib laps oma varasemaid hoiakuid ja harjumusi muuta. Selline tegu võib omada palju kaugeleulatuvamaid tagajärjesid.

Selleks, et ennetada alaealiste poolt alkoholi ning muude sõltuvusainete tarbimist, viivad noorsoopolitseinikud pidevalt koolides läbi ennetusteemalisi loenguid ja üritusi, millega näidatakse alkoholi ning sõltuvusainete kahjulikkust ning püütakse selgitada, et alkoholi joomine ja suitsetamine ei ole midagi sellist, mida peaks proovima. Samuti viib pidevalt politsei läbi politseilisi tegevusi, mille käigus täiendavate jõududega kontrollitakse õhtusel ajal väljas viibivaid alaealisi.

Alkoholi müümine, pakkumine ja ostmise alaealisele on karistatavad teod, kuid tegelikult peaks iga täisealine mõtlema hoopiski selle peale, et kui nooruk on purjus, siis võib ta langeda kergemini mõne väärt- või kuriteo ohvriks. Kes küll tahaks panna oma tegevusega teisi ohtu? Politsei soov on pigem leida inimesi, kes aitaksid alaealistele selgitada alkoholi ja suitsetamise halbasid mõjusid ning sellega aitaksid kaasa noorte tervislike eluviiside kinnistamisele.

Kristi Fuchs
piirkonnavanem
Rakvere politseijaoskond

Haljala Valla Sõnumid

Haljala valla leht ilmub kord kuus. Tiraaz 1000

Toimetus: Külli Heinla, Maiga Parksepp

Toimetus jätab endale õiguse kaastõid lühendada.

Lehe tekstid avaldatakse portaalis eesti.ee, kui autor ei ole märkinud teisiti.

Kaastõid ootame aadressil leht@haljala.ee või posti teel: Haljala Gümnaasium, Rakvere mnt 10, 45310 iga kuu 15. kuupäevaks.

Liigume terviseks!

Et olla terve või saada tervemaks, selleks saab ise palju ära teha: olla kehaliselt aktiivne, toituda tervislikult-ühesõnaga elada tervislikult.

Nii alustasime meiega, Haljala Lasteaed Pesapuu kollektiiv, selle aasta septembris projektiga „Liigume terviseks“. Projekti elluviimiseks on moodustatud eestvedav töörühm, mis on välja töötanud individuaalse tervise- ja liikumispäeviku, projekti elluviimise tegevuskava ja liitunud mitme teemat toetava projektiga. Projekti peamiseks eesmärgiks on iga töötaja elukvaliteedi parandamine.

Hakkasime aktiivselt liikuma - kaardistame samme ja loeme kilomeetreid. Igal töötajal tekkis võimalus osta soodus hinnaga sammulugeja ja seadmisel sisse individuaalsed liikumispäevikud. Nädala sammude loetakse kokku ja pannakse ülesse ühisesse liikumistabelisse. Rõõmustav on, et meie projektiga „Liigume terviseks“ on liitunud 33 oma maja töötajat.

Haljala Lasteaed Pesapuu liitus 2001. aastal Tervist Edendavate Lasteaedade võrgustikuga ja selle aasta septembrist liitusime Tervist Edendavate Töökohtade võrgustikuga, kust saame teavet ja juhendmaterjale, koolitusi ja nõustamist töökeskkonna arendamiseks, töötajate terviseteadlikkuse tõstmiseks ja tervislike valikute soodustamiseks nii töökohal kui eraelus. Iga kuu lõpul teeme kokkuvõtteid, kus motiveerime sammude lugejaid väikeste tervislike meenetega. Esimesel kuul oli 33- l töötajal samme 8372215, mis teeb umbes 534445 km. Üldjuhul peaks iga täiskasvanu kõndima päevas 8 kilomeetrit, et olla terve. Tervist ja arengut tagava liikumise minimaalne hulk täiskasvanutel on 10 000 sammu iga päev. Meie oleme sinna poole teel. Sammulugejad elavad oma elu edasi- ärgitavad iga-päevaselt aktiivsemalt liikuma.

Oleme osalenud kollektiiviga ka kõikvõimalikel spordiüritustel: Rakvere Öjooksul 13 osalejat, võtsime osa Ülemaailmsest Spordinädalast 7.- 13.sept. koos lastega matkates, SEB Sügisjooksul 10 osalejat, Aaspere-Haljala jooksul 8, Haljala Krossijooksul 17 liikujat. SEB maijooksule 2016 on juba registreerunud 20. Plaanis on tutvuda erinevate liikumisvõimalustega nagu vesiaerobika, ekstreem-sport jne.

Aga, et ainult liikumisega ei parandata elukvaliteeti, oleme kutsunud erinevaid inimesi rääkima tervisest. Nii käis meil Lääne- Viru Maavalitsuse Hariduse- ja sotsiaalosalakonna Tervisenõukogu aseesimees, vanempetsialist Kaidy Aljama rääkimas, kuidas tervist kahjustamata alustada tervisedendava eluviisiga ja soovijatel oli võimalus tasuta teha kehakoostise analüüsi ning mõõta vererõhku. Novembris toimus koolitus toitumisest, liikumisest ja vee õigest joomisest Marlen Rebassooga ning tema mees-

konnaga. Oli võimalik maitsta tervislikke smutisid. Soovijad said ülevaate oma tervislikust seisundist Eve Heinmetsa läbiviidud elektroakupunktuurse testi tegemise. November on „movember“, kus meie ülesandeks on kaasa-ta ka mehi liikumisse, jagades nendega seeläbi positiivseid emotsioone. Oma novembrikuu edulamustest teeme juttu Käsmus, kus toimub koolitus ja loodusretk.

Olles Tervistedendava Lasteaia töötajad, oleme igati eeskujuks nii lastele kui nende vanematele tervislike eluviiside propageerijatena. Lisaks tervise tugevdamisele liidab koos liikumine meid ka tugevamaks meeskonnaks tööalasel. Soovitame teistelegi asutustele leida oma töötajaid sidu ühisosa, et seeläbi olla tervemad, motiveeritumad ja rõõmsamad.

Meie motoks on akadeemiku, tervise teoreetiku ja – praktiku Nikolai Amossovi öeldu: „Et terve olla, läheb vaja oma-enda pidevaid ja suuri jõupingutusi. Neid ei saa millegagi asendada. Inimene on nõnda täiuslik, et tervist võib taastada peaaegu igast selle allakäigu punktist.“

Täname meie seniseid nõustajaid ja toetajaid: Lääne-Viru Tervisenõukogu vanempetsialist Kaidy Aljama, Tervise Arengu Instituut, Haljala Benu Apteek, Eve Heinmets, Marlen Rebassoo, SportID, Tuppelware Elle Toming!

Riina Tamberg
Haljala Lasteaed Pesapuu direktor

Päästeamet kuulutab välja
PROJEKTIKONKURSI
mittetulundusühenduste
„Õnnetuste ennetamine 2016“

Päästeamet toetab kodanikeühenduste
uudenduslikke ideid tule- ja veeõnnetuste
ära hoidmiseks.

Konkursil osalemiseks esitada taotlus koos
lisadega **1. detsembriks 2015** e posti aadressil:
rescue@rescue.ee

Lisainformatsiooni konkursi kohta leiab
Päästeameti koduleheküljelt
www.paasteamet.ee

Igaüks saab anda oma panuse turvalise
elukeskkonna loomisele!

Märka, hooli, aita!

Maavanem kutsub üles hääletama Haljala korvpalli projekti aasta sünnimuseks noorsootöös

Lääne-Viru maavanem Marko Torm kutsub kõiki üles omasid toetama ja hääletama Haljala korvpalli projekti aasta sünnimuseks noorsootöös.

Haljala Gümnaasiumi poiste võistkonna osalemine Koolide Maailmameistrivõistlustel Korvpallis Prantsusmaal, Limogesis tõi väiksele maakoolile võimaluse olla edukalt esindatud maailmameistrivõistlustel ning näidata, et väiksus ei loe tegelikult midagi, kui tahtmine on suur. Võistlus lõi noortele võimaluse näidata oma oskusi, tutvustada kodupaika ning saada kogemusi.

„Mul on siiralt heameel, et koguni kaks suurepäraselt sünnust maakonnast on sedakorda noorsootöö valdkonnas välja toodud. Erilist heameelt teeb aga just Haljala kooli ponnistus, sest ühes-

koos ja kibeda eelarve kiuste on korda saadetud midagi erilist. Meie oma maakonna noored tegid ilma Prantsusmaal. Täna siinkohal kõiki lapsevanemaid, treenereid ja kooli eestvedajaid, et selline ambitsioonikas projekt vabatahtlikkuse alusel aset leidis. Kõik on võimalik koos tehes,“ kommenteeris maavanem Marko Torm. „Olgem aktiivsed ja andkem kindlasti oma hääli maakonna heaks,“ lisas maavanem.

Võistkond tegi MMile pääsemiseks palju tööd – summad kõlasid ulmeliselt. Tänu kooli, vallavalitsuse ning kohalike ettevõtjate toetusele jõuti maakoolina 32 meeskonna seas 22. kohale, kuid alistati siiski näiteks esi-

kümnesse mahtunud Serbia tiim.

Haridus- ja Teadusministeeriumi noorsootöötajate tunnustuskonkursi uue kategooria „Aasta sünnimuse noorsootöös üheteistkümneme sünnimuse seas on hääletamisel ka maavalitsuse algatus Ideede laat, mis on maakonnas kõige enam ja erinevaid koostööpartnereid kaasav noorteüritus, mis on kujunenud ettevõtlikkuse arendamisel, tehnika- ja tehnoloogiariduse propageerimisel eestvedajaks.

„Aasta sünnimuse noorsootöös“ võitja selgitatakse välja rahva avaliku hääletuse tulemusena. Hääletada kuni 7. detsembrini, saates oma eelistuse e-maili teel tunnustamine@entk.ee. Kategooria avaliku hääletuse tulemused kinnitab noorsootöötajate tunnustuskomisjon.

Haljala Vallavolikogu

Haljala Vallavolikogu istungil 17.11.2015.a.:

Istungil osalesid: Eleri Aitman, Siiri Heinpõld, Urve Kingumets, Kalju Kivistik, Rainer Lille, Peeter Orgmets, Margus Punane, Koidu Saamot, Kristel Strazdin ja Greete Toming.

Istungilt puudusid: Olev Lipp, Jaan Meerits, Riina Tamberg, Tiit Toming ja Anti Tõld.

Otsustati: 1. Mitte teostada Aaspere külas asuva Hansuaseme kinnistu ostueesõigust.

2. Anda luba Haljala Vallavalitsusele lihtmenetlusega riigihanke „Tammispea tee piirkonna vee- ja kanalisatsioonivarustuse projekteerimine“ korraldamiseks.

3. Anda luba Haljala Vallavalitsusele lihtmenetlusega riigihanke „Ohtlike jäätmete käitlemine 2016-2018“ korraldamiseks.

4. Mitte nõustuda Kunda linnavolikogu ettepanekuga alustada konsultatsioonidega haldusterritoriaalse korralduse muutmise eesmärgil.

5. Infotunnis kuulati informatsiooni koostöölepingust Lääne-Viru Rakenduskõrgkooli ja Haljala valla vahel, koolimeetme määruse hetkeseisust ja vallavanema osalemisest CLRAE kongressil.

Haljala Kaitseliidu Rühm kutsub tegutsema!

Soovime oma initsiatiiviga võimaldada Eesti kodanikel osaleda vabatahtlikult oma kodumaa riigikaitstes Kaitseliidu tegevliikmena. Pakume Haljala valla meestele, ja ka naistele, kes ei ole osalenud Eesti riigikaitstes, kasulikke sõjaväelist väljaõpet. Oskusi ja teadmisi, mida saab rakendada nii eraelus kui riigikaitstes. Õppe tagavad asjatundlikud ja kogenud instruktorid, kellest mõned on osalenud ka reaalses lahingutegevuses välisriikides. Rühmas on erinevatelt elualadelt inimesi, kuid on ka isikuid, kes varasemalt läbinud ajateenistuse Eesti Kaitseväes, kuid soovivad täiendavalt osaleda Kaitseliidu poolt pakutavates treeningutes. Kaitseliit ei ole ainult sõjaväeline väljaõpe, vaid ka seltskondlik ja ühiskondlik tegevus, mis ühendab inimesi erinevatelt elualadelt. Paljud ettevõttedki teevad kaitseliitlastele erinevaid soodustusi.

Mõned näited levinud müütidest ja arvamustest:

„Mind ikkagi ei huvita, mis maailmas toimub.“ - Täna ei pruugi huvitada, kuid homme võib juba maailmas toimuv puudutada otseselt Sind ja Sinu pere. Pea liiva alla peitmine ei muuda probleemi olematuks, vaid tuleb tegutseda ennetavalt.

Rajaleidja keskus Lääne-Virumaal sai 1-aastaseks

Kooliaasta alguses täitus aasta Lääne-Virumaa Rajaleidja keskuse avamisest Rakveres. SA Innove koondab üle Eesti 16 Rajaleidja keskust. Sarnaselt kõigile teistele võib Lääne-Virumaa Rajaleidja keskuse poole pöörduda, kui lapsel/noorel on tekkinud probleemid õppimises või suhtlemises ja lasteaed/kool on abistamisel võimalused ammendanud.

Millal tulla?

Rajaleidja karjäärspetsialistide juurde on oodatud kõik 7-26 aastased noored, kes soovivad infot, nõu või tuge enese leidmisel ning sellest lähtuvalt asjakohaste hariduse ja tööelu otsuste tegemisel.

Õppenõustamise teenuste saamiseks soovime esmajärjekorras pöörduda oma lapse lasteaeda või kooli. Meie saame omalt poolt kooli/lasteaeda nõustada ning kui on abi vaja, ootame teid Rajaleidja keskusesse. Kui te pole kindel, kelle poole pöörduda, võtke meiega ühendust ja aitame leida õige spetsialisti. Rajaleidja keskus asub Rakveres, aadressil Tallinna 21, keskuse infotelefon on 58860707. Teised kontaktid www.rajaleidja.ee/laanevirumaa.

Lapsevanemale, lapsele/noorele ja haridustöötajatele pakuvad abi eripedagoog, logopeed, psühholoog ja sotsiaalpedagoog. Seda ka siis, kui lapse/noore paremaks käekäiguks ja õppimiseks on vaja nõustamiskomisjonil leida sobiv õppekorraldus.

Kõik Rajaleidja keskuse teenused on tasuta. Ootame Teid Rajaleidja keskusesse!

„Mul pole aega liituda. Küll teised kaitseliitlased hoolitsevad meie eest“. „Teine“ kaitseliitlane tähendabki Sind ja meid kõiki! Ei ole „teisi“, vaid oleme me kõik! Tuleb leida aega, sest oma pere, lapsi, vanemaid, kaasat või oma kodu võiks osata igaüks meist kaitsta!

„Kui sõda tuleb, võtan ma paadi ja põgenen siit minema“. Kui on sõda käes, siis ei pruugi enam äraminekuvõimalust olla, samuti on mõistlik ühendada jõud ning jääda koju üheskoos territooriumi kaitsma. Eesti riigi kaitsmine on meie kõigi asi - see on põhiseaduses kirjas. Siis kui me enam kompensatortoreid relva otsa ei keera ja paupadrunid asendatakse teravmoonaga, on juba hilja harjutamiseks.

Seega – **kutsume kõiki kodanikke üles liituma oma kogukonnas tegutseva rühmaga!**

Täna on meie rahval veel see luksuslik võimalus, et võime oma harjutused ja treeningud viia läbi rahuajal! Ukrainlastel selline võimalus puudus.

Tegutsegem, lugupeetud tulevased relvavennad!

Kontaktid ja lisainfo: Siim Maurer, tel. 56491832, email: haljala.kaitseliit@gmail.com

VÕRKPALL TÄISKASVANUTELE

ESMASPÄEVITI
19.00 - 20.30
TASUTA!
treener Aiki Lipp
tel 56560240

Haljala Rahvamajas
kolmapäeval, 2. deisemirikell 13.00

Huviklubi Cadencia
tantsuetendus
AJA LUGU
tasuta

Ohtlikud jäätmed Haljala jäätmejaamas

Ohtlike jäätmete äraandmine toimub Haljala jäätmejaamas, Rakvere mnt 19a (Haljala endine päästeteenistus).

Kogumispunkt avatud alljärgnevalt:
esmaspäev, kell 08.00-13.00; teisipäev kell 13:00-18:00; neljapäev, kell 13:00-18:00; reede, kell 08.00-13.00.

Ohtlike jäätmeid võtab vastu Raivo Luukas, telefon 56253744.

Haljala jäätmejaamas kogutakse järgmisi elektri- ja elektroonikajäätmeid ning ohtlike jäätmeid:

Ohtlikud jäätmed ja probleemtooted:

*Õlijäätmed (vedelad)*Õlijäätmed (tahked)*Õlifiltrid

*Ohtlike ainete reostunud materjalid

*Päevavalguslambid *Elavhõbedat sisaldavad jäätmed

*Ravimid*Värvi- ja lakijäätmed *Lahustijäätmed

*Ohtlike ainete jääke sisaldav pakend

*Pliiakud*Muud akud*Kemikaalid

Elektri- ja elektroonikaseadmete jäätmed:

*Pesumasinad, külmikud, elektripliidid

*Televiisorid, raadiod, arvutid ja kõik arvutiseadmed

*Tolmuimejad, väikesed kodumasinad, elektrilised käsitööriistad

*Soojaveeboilerid, autoakud, patareid

*Päevavalgus- ja säästulambid.

Haljala jäätmejaamas liigiti kogutud jäätmed perioodil 2013-2015

	2013	2014	2015	Keskmine
Raber- ja kartongpakendid	19 01 01	0,036		0,036
Riistpõlvad	19 01 02	0,166	0,290	0,097
Chitlike ained sisaldavad või nendega saastunud pakendid	19 01 10*	0,323	0,502	0,151
Vanarahvid	16 01 03 01	16,700	5,591	2,46
Chitlikud	16 01 07*	0,082	0,018	0,022
Chitlike ained sisaldavad peente tahma-, tootvri- ja triidilasetid	16 02 15 11*	0,007		0,007
Pliiakud	16 06 01*	0,042		0,042
Baterid	17 06 05*			6,46
Biltsu- ja lammussõppprahid	17 09 04	0,133		0,089
Kasutusel kõrvaldatud tavatarbijate määratud seadmed	20 01 36 04		0,467	0,467
Traktorid	20 01 11	0,048	0,036	0,036
Reostus	20 01 02	1,976	2,968	1,622
Reostus	20 01 39	0,087	0,401	0,297
Chitlike ained sisaldavad põllumajanduskemikaalijäätmed	03 01 08*		0,090	0,001
Happed	20 01 14*	0,041		0,002
Fotokemikaalid	20 01 17*			0,002
Reostusid	20 01 19*	0,038	0,020	0,24
Lammussõppprahid ja muud elavhõbedat sisaldavad jäätmad	20 01 21*	0,138	0,047	0,097
Reostus	20 01 23 01**	4,177	5,308	4,441
Chitlike ained sisaldavad kasutusel kõrvaldatud infotehnoloogia- ja kommunikatsiooniseadmed	20 01 35 03*	0,280	0,579	0,430
Chitlike aini sisaldavad kasutusel kõrvaldatud tavatarbijate määratud seadmed	20 01 35 04*	2,500	1,607	2,054
Reostus	20 01 98*	0,029	0,034	0,031

Haljala Vallavalitsus

Vallavalitsuse istungil 21.10.2015

1. Määrati toimetulekutoetused viiele toetust vajavatele isikule summas 467,34 eurot ja ühekordne sotsiaaltoetus kolmele toetust vajavale isikule summas 255 eurot.

2. Määrati ühele õpilasele huvihariduse toetus kooliteenuse maksumuse hüvitamiseks 2015/2016 õppeaastal.

3. Väljastati ehitusluba Varangu külas Kulli kinnistule elamu püstitamiseks.

Vallavalitsuse istungil 28.10.2015

1. Väljastati ehitusluba Vanamõisa külas Mõisavälja kinnistul asuv elamu lammutamiseks.

2. Nõustuti AS Epler & Lorenz jäätmeloa taotlusega ohtlike jäätmete kogumiseks või veoks.

3. Muudeti Haljala valla 2015. aasta kinnitatud eelarve põhitegevuse kulu vähendades tegevusala Seltsitegevus kulu liiki Sihtotstarbelised eraldised tegevuskuludeks 4500 euro võrra ja suurendades tegevusala Kihelkonnaraamat kulu liik Tõõjõukulud kokku 4500 euro võrra.

Vallavalitsuse istungil 04.11.2015

1. Otsustati sõlmida Lääne-Viru Rakenduskõrgkooliga koostööleping, mille eesmärk on arendada kahe asutuse vahel koostööd, et võimaldada vastastikkust teadmuse ülekannet, piirkonnas olemasolevate kompetentside ja taristu jätkusuutlikku kasutamist ning tõsta õppe- ja arendustegevuse tulemuslikkust, õppijate ja töötajate kompetentsust.

2. Määrati sotsiaaltoetus ühele isikule summas 171,36 eurot.

3. Lõpetati hooldus ja hooldajatoetuse maksmise ühele isikule.

4. Suunati üks isik valla poolt osaliselt finantseeritavale hooldekodu teenusele.

5. Määrati huvihariduse toetus neljale lapsele kooliteenuse maksumuse hüvitamiseks 2015/2016 õppeaastal.

6. Kinnitati 2015/2016 õppeaastaks laste arv Haljala Lasteaed Pesapuu rühmades järgnevalt:

1) Miisu (liitühm 2-4 aastased lapsed) 14 last;

2) Tibu (sõimerühm) 14 last;

3) Sipsik (3-4 aastased lapsed) 20 last;

4) Miki (5-6 aastased lapsed) 24 last;

5) Muumi (4-5 aastased lapsed) 24 last;

6) Mõmmi (6-7 aastased lapsed) 24 last;

7) Jänku (liitühm 2-7 aastased lapsed) 20 last;

8) Nublu (logopeediline tasandusrühm) 12 last.

7. Otsustati korraldada avatud menetlusega riigihange „Haljala valla õpilasiinide teenindamine“ tähtajaga 04.jaanuar 2016 kuni 31. detsember 2018.

8. Otsustati korraldada lihtmenetlusega riigihange „Teepeenarde hooldusniitmise teostamine 2016-2018“.

9. Tehti volikogule ettepanek lubada vallavalitsusel korraldada lihtmenetlusega riigihange „Tammispea tee piirkonna vee- ja kanalisatsioonivarustuse projekteerimine“ ja esitati vastav eelnõu.

10. Tehti volikogule ettepanek mitte teostada Aaspere külas asuva Hansuaseme kinnistu, kinnistu registriosa nr 1050831, pindala 13,73 ha, ostueesõigust.

Vallavalitsuse istungil 11.11.2015

1. Väljastati ehitusload Essu ja Põdruse külades valguskaabli rajamiseks ja Haljala alevikus Tallinna mnt 13 kinnistule jalgte rajamiseks.

2. Anti kasutusload Võle külas Männiku kinnistul asuvale reoveepuhastile, Kõldu külas Mäealuse kinnistul asuvale elamule ehitise rekonstrueerimisel ja laiendamisel, Aukülas Reinospki kinnistule püstitatud reoveepuhastile ja Essu külas Pargi 2 krundile rajatud Huawei aktiivkapile.

3. Tehti volikogule ettepanek lubada vallavalitsusel korraldada lihtmenetlusega riigihange „Ohtlike jäätmete käitlemine 2016-2018“ ja esitati vastav eelnõu.

4. Loeti üks jäätmevaldaja erandkorras ja tähtajaliselt korraldatud jäätmeveoga mitteliitunuks.

5. Kiideti heaks 2015. aasta Hajaasustuse programmi taotlusvooru projekti „Haljala vallas Auküla külas Reinospki talu kanalisatsiooni omapuhasti ehitamine“ aruanne.

Tervisepäev krossirajal

31. oktoobri keskpäeval toimus Haljala krossirajal jooksvõistlus ja ümbritsevatel teedel ühine tervisekõnd. Suur tänu kõikidele osavõtjatele. Kokku oli 16 jooksjat ja 40 kõndijat. Seega oli väljas sportimas ja ilusat ilma nautimas 56 tublit inimest.

Suur tänu toetajatele – StoneREX, Sämmi Grill, PerePubi, Premium7, SK Aaspere, Haljala vald! Sponsoritelt saadud loosiauhindu jagus kõigile osavõtjatele – nii jooksjatele kui kõndijatele!

Krossijooksu tulemused:

Tüdrukud (14 ja nooremad) – 3 km

- 1.koht - AVE SAAR 19.41
- 2.koht - MIIA VASK 20.37
- 3.koht - JANNE SAAR 24.55

Poisid (14 ja nooremad) – 3 km

- 1.koht - MARTTI MIIR 15.03
- 2.koht - ERIK TOOMING 15.35
- 3.koht - HANMAR URB 16.03
- 4.koht - VALLO SAAR 17.17
- 5.koht - UKU URB 17.53
- 6.koht - BRUNO PATRIC KOOVITS 19.37

Naised (15 ja vanemad) – 5 km

- 1.koht - JETE EEVALD 25.05
- 2.koht - KÜLLI TOOTSI 27.06

Mehed (15 ja vanemad) – 5 km

- 1.koht - CRIS POLL 18.44
- 2.koht - KARL-GUSTAV NAGEL 19.22
- 3.koht - TOOMAS KIIS 19.57
- 4.koht - RANDO RIKS 20.32
- 5.koht - RAAVO VASK 26.52

Jooksjad ja kõndijad. Fotod Marco Aitmani erakogust

Haljala Rahvamaja

VANA-AASTA TANTSUÕHTU

26. detsember kell 19.00

Haljala näitetrupi ESIETENDUS

A. Ayckbourn „Kallid külalised”.

Osajad: Heli Napp, Raavo Vask, Jaanus Lassus, Merje Mitt, Kertu Kanus, Margus Hallimäe.

Tantsuks mängib ansambel „Piaan B”

Pilet 5 €
Avatud hoar
Laudade broneerimine tel. 3250444

HALJALA VALLA KÕNDUSTE LASTE

JÕULUPIIDU

19. DETSEMBER
KELL 10.00
HALJALA RAHVAMAJAS

PAIKSALASTE JA TULIPAKIINITELEKS
„MA SOOVIN, ET...”
GAULD ARO ENNAVÄRANNALE, MIE, JAAVO VASKILE

MEMME-TAADI

JÕULUPIIDU

Haljala Rahvamajas

20. detsembril
kell 12.00

Kõhmade broneerimine: 32 78 2241
tel: 56 566 931

Detsembris toimuvad spordisündmused:

19. detsember - Haljala võimlas E. Vainola mälestusturniir korvpallis.
26. detsember - Haljala Rahvamajas „Aasta sportlane 2015” tunnustamine.

Varangu küla jõulupidu toimub

26. dets. kell 18.00
seltsimajas

Õnnitleme vanemaid...

Age ja Jaan Kalde

Agner Kalde 16.10.2015

Mari-Liis Seermann ja Argo Annimäe

Mairon Annimäe 12.11.2015

Õnnitleme sünnipäevalapsi...

95	Linda Tinnuri	21. detsember
90	Seima-Valfriede Juuro	30. detsember
88	Helmi Tamme	16. detsember
87	Heino Laansoo	15. detsember
86	Helmi Rätsep	22. detsember
75	Priit Vaher	04. detsember
70	Jüri Ager	27. detsember
70	Jaan Laanvee	18. detsember
65	Helju Aarmaa	20. detsember
65	Enno Rannu	22. detsember
60	Eha Laigu	21. detsember
60	Valter Tilga	19. detsember
55	Kuido Noorlind	23. detsember
55	Raila Aru	13. detsember
50	Astrid Kivilo	29. detsember
50	Ene Palo	04. detsember
50	Leili Viira	26. detsember
50	Pille Aadva	26. detsember

Muutus liikluskorralduses

Kuna hommikuti on Haljala kooli ees jätkuvalt palju segadust, siis muudatusega loodame asju veidi parendada - Rakvere mnt-l on joonisel tähistatud "rohelistes" piirkonnas lubatud sõidukite PEATUMINE.

Jätkuvalt on keelatud sõidukite peatumine ja parkimine joonisel "punasega" tähistatud alal, mis tekitab hommikuti

sõidukitele ja jalakäijatele mitmeid liiklusohtlikke olukordi. Peatume Rakvere mnt ambulatooriumi esisel alal, laseme lapsed maha ning liigume sealt sujuvalt ILMA PARKLASSE KEERAMATA EDASI!

Haljala Vallavalitsus soovib kõigile turvalist liiklemist ja kaasliiklejatega arvestamist!

Meie
hulgast
on lahkunud ...

Aino Kaasik

15.12.1921 - 13.11.2015